

Uit de klei getrokken

Uitzicht

Zonnetje in het vizier
Hemel helder blauw
Rustig eendengesnater
Vredig tafereel
Als een paal boven water

Uit de klei
getrokken

gedichten over Flevoland

Marc Broekmans

www.bestelmijnboek.nl

© 2022 | Teksten en omslagfoto: Marc Broekmans

ISBN 978-94-6247-302-7

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Het groene Flevoland	7
A6 jungle	9
Aan de bosrand	10
Aan de haven	11
Aan de waterkant	12
Bomen planten	13
Bootje	14
Burcht	15
Contouren van verlies	16
De eindeloze velden	17
De nieuwe Hortus	18
De ritselende egel	19
De twaalfde provincie	20
Droog op heden	22
Droog	23
Eco Eco	24
Edel	25
Een vis in het water	26
Geef mij maar Almere Haven	28
Gestrand	30
Groen toerisme	32
Transparant	34
Haring	35
Het gevaar van de wolf	36
Het kan gezonder	38
Het sportieve dorp	40
Het water rondom	42
Het zwartste ijs	44
Hoog!	45
In de bossen	46
Je bent een rund als...	47
Jonge zeeklei	48

Pleisterplaats	49
Lelystad	50
Lepelaarsplassen	52
Luchtkasteel	54
Monument	55
Mooi Lelykstad	56
Nagele Ring	58
Natuurpark	59
Nergens	60
Nieuw uitzicht	62
No Go area	63
Objecten	64
Op de Houtribdijk	66
Op en neer	68
Vestzaktheater	70
Paringsdans	72
Plassen	73
Polder shoppen	74
Poort van Flevoland	75
Robert Morris	76
Rondjes	77
Schoonschrift	78
Spandoeken	80
Teerbemind	82
Tegen vijven	83
Toerist in eigen land	84
Uitzicht	85
Vlierbessenthe	86
Voor Aap	87
Waterlopen	88
Werkeiland	89
Wortman	90
Blocq van Kuffeler	91
Zon en meer	92
Zoom in, zoom uit	94

Het groene Flevoland

Ik schrijf het jaar 1969. Met groep 4 van de lagere school gingen we met de veerboot van Enkhuizen naar Stavoren om daar door het lieflijke Gaasterland te fietsen. Na een nachtje kamperen reed onze bus door naar Flevoland. Het viel me als kind meteen op hoe overweldigend groen de Flevopolder was. Nog veel groener dan bij ons thuis, terwijl ons gezin nota bene een villa met een grote tuin eromheen bewoonde in Hoorn. Na een stop in Flevoland sloten we ons schoolreisje af op de luchthaven Schiphol voor een inkijsje. Het contrast met dit bolwerk van reislust kon niet groter zijn.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw werkte ik als sportverslaggever in voor de sportredactie van het Parool in Flevoland, op een eenmanspost binnen de redactie in Almere Haven, waar ik samen met een aantal freelance medewerkers de wekelijkse sportpagina's vervaardigde. Dat betekende woon-werk verkeer vanuit Grootebroek, waar ik woonde, voor de dagelijkse eindredactie.

Inmiddels- na een aantal omzwervingen- is Lelystad al weer achttien jaar mijn thuishaven. Het nog altijd ruime en groene karakter verleidde me mij hier te vestigen. Hopelijk blijft dat groene karakter met aanplant van bossen in de toekomst behouden. Ik wens u veel leesplezier toe met 'Uit de klei getrokken', een dichterlijke bloemlezing over de provincie Flevoland anno 2023.

Marc Broekmans, januari 2023

A6 jungle

Grijze rijen geven acht
lichten sluipend het
ijzeren geheugen op

Stil jammerend in file
stropen zij huiden
door water aangevreten

Aan de bosrand

Zwammen blijven vrolijk staan
getuigen van 'n zachte winter
de seizoenen die vervlechten
onder een helle februarimaan

Daar klinkt vanuit het Knarbos
een serie langgerekte kreten
het mauwend gieren van een vogel
die ergens over in zijn nopjes is

Een dagelijks hoorbaar tafereel
in een woud ontdaan van essen
hoog gekerm door merg en been
twee klauwen grijpen om zich heen

Tussen de zwaar gekromde stammen
groen verkleurd met gele stippen
rennen muizen voor hun leven
de snelle havik weet ze te verlammen

Aan de haven

Daar in dat grand café aan de Haven
daar keek ik echt mijn ogen uit
daar in dat grand café aan de Haven
zag ik jachten liggen met kajuit

In die haveloze haven
de gezelligheid al ruimschoots moe
valt wel wat te renoveren
kun je alleen naar het grand café toe

Zij ligt er ruim veertig seizoenen
en het blijft er nog steeds lauw Loenen
geen vissersboot met ZW, geen romantiek
op deze pleisterplaats verwatert de tijd

In het stille Zeewolde aan het Wolderwijd

Aan de waterkant

Zo weids was de weide
waar rivieren stroomden
en koeien droomden
van een langer leven
in het sappigste gras
zonder windmolens
en zonder zonnepanelen

Hoor het fel geloei uit
hun lebmagen en kelen
proef de melk zo zoet
Flevoland is ruim en goed
ik let graag op de grond
botergoud in iedere mond

Wou dat ik twee koeien was...
dan kon ik blijven kauwen!
en dat ik twee wagens had
om windmolens te versjouwen
heb aan die molens het land
vervloek in alle toonaarden
zonnepanelen aan de waterkant

Bomen planten

Een boompje planten is gauw gebeurd
Wanneer dat een half miljoen keer gebeurt
gaan alle remmen los, heet dat een bos

De provincie plant met groene zin
Elke inwoner graaft er eentje in
Zo is C2 reductie een duurzaam begin

Een transitie wordt waarheid, geen gerucht
Nieuwe wouden, groene longen, betere lucht
Zonder kerosine slaak je een diepere zucht!

Bootje

Zie dat eenzame bootje
drijvend aan de einder
als een vochtig silhouet
op idyllisch Bovenwater
onvergetelijk verweerd
een souvenir van stilte

Burcht

In het zuiden van Lelystad Haven
trof mij op een heldere ochtend
het ruime natte om mij heen
vorsend, nieuwsgierig, alleen

Om die bocht, zei mij een vrouw
zie je links van je een burcht,
en warempel, stammen spleten
spontaan in een snelle symbiose

Knagend aan de rand van het intieme
groeven zij door, met harige poten
tussen buigend riet, en sappige loten
de oevers langzaam naar de kloten

Raakte verrukt van deze verborgen plek
maar verklap geen route, ik ben niet gek!

Contouren van verlies

De contouren in het land
verbergen een catastrofe
hier getuigt het kerkje nog
van fel verzet tegen de zee
door een volk dat uit nood-
verknocht aan het eiland-
gedwongen de wijk moest
nemen naar het vasteland

Nu likken dagjesmensen
wellustig aan een ijsje
zij proeven hier de sfeer
van het oude Schokland
en het wassende water;
een monument in de tijd
symbool van vergankelijkheid

Wat hier treft is het gehuil
van een kolonie meeuwen
de gebeden verstomden er
maar het kerkje bleef staan
wandeland en fietsend doen
toeristen ook de haven aan
waar drenkelingen leden
voorouders amechtig stredden
doen zij zich graag te goed
aan Unesco werelderfgoed

De eindeloze velden

Zo ver het oog reikt een kleurrijke pracht
Wie had dat ooit op dit nieuw land verwacht
Een chemie van tinten, je ruikt de bollen
Ogen genieten van deze velden, ten volle

In Bant, Espel, ten toon gesteld in Creil
In het vroege voorjaar is menigeen geil
Ons handelsmerk, steeds vroeger in bloei
Kwekers verzorgen 's winters de broei

Uitgelaten lente, met eigenzinnige namen
Naamgevers in alle soorten en maten
Schakeringen goed te zien vanuit de lucht
Voor dagjesmensen beroemd en berucht

Biologische arealen zetten allengs de trend
Holland en bloemen, zelfs de gasprijs die went
De klompen verdwenen, tulpen bleven staan
Ik schouw oneindige velden met narcissen aan

De nieuwe Hortus

Ze zeggen: de Floriade was een flop
na veel falen geldelijk een strop
Maar een ding kon men er al zien:
Een ecologische hotspot voor 10

Stedenbouw koos hier voor groen
Dat kost wel weer menig miljoen
maar Almere barst van de poen
dus vort met de geit, gewoon doen

Hortus heet straks de nieuwe wijk
Zet andere nieuwlichters te kijk
Neemt geitenwollen sokken in de zeik
Wie hier woont is straks hemeltje rijk

Met struikgewas midden in de kamer
en nergens overbodig gehamer
Natuurlijke materialen vooral
Een organische, verantwoorde oerknal

Je ruikt de kassen al van verre
kunt er verwijlen tussen sterren
De einder is hier heel dichtbij
Hortus, wat maak je ons vrij

De ritselende egel

Ach, de egel, die ritselt maar wat aan
Wanneer wij liggen te slapen, zie hem gaan
Kop vooruit, stekels op, en oversteken
Helaas door automobilisten niet bekeken

Ach, de egel, die ritselt maar wat aan
tussen bladeren, in verscholen hoekjes
tussen fruitbomen en restanten koekjes
Steevast aan het einde van een stille laan

Ach, de egel, met zijn zwarte, spitse neus
Hij heeft als natuurlijke vijand geen keus
Neem de adder, gevaarlijk, zeker geen kneus
De egelstelling biedt spanning, maar niet heus

Ach, de egel, een stekelig ongrijpbaar mannetje
bestijgt graag een eender type vrouwtje, au!
En onveilig vrijen dat de twee stiekem doen..
Dekselse egel, rommelaar en liefdeskampioen

De twaalfde provincie

Rechthoekigheid blijft troef
zonder wulpse rondingen
gespeend van verrassingen

Mathematische vormen
geven enkel richting aan
diep gegrond door wormen

Geen ronde, geen bocht
maar loodrechte arealen
geen eer aan te behalen

Maar wel veel zaaigoed
uien, biet en aardappel
groente die er toe doet

Bedacht in zware tijden
om monden te gaan voeden
geeuwhonger te vermijden